

Inseminationsbehandling

Denne vejledning dækker alle former for inseminationsbehandling.

Hvordan aftales tid til behandlingen?

Når du får menstruation, ringer du til klinikken på telefon 4921 8866 mellem kl. 8.00 og 15.00 og aftaler tid med sekretæren. Hvis du får menstruation i en weekend, ringer du om mandagen.

Principper for behandlingen:

Behandlingen består altid i, at man inseminerer, dvs. fører sæd op i livmoderhulen gennem et tyndt kateter omkring ægløsningstidspunktet. For at fastlægge dette tidspunkt, skal kvinden ultralydsskannes.

Inseminationen foregår enten med mandens sæd (homolog) eller med donor.

Der findes følgende behandlingsformer:

_____ Ustimuleret cyklus

Her følger man udviklingen af ægblærerne ved ultralyd og giver en ægløsende sprøjte på det tidspunkt, hvor ægblæren har nået en størrelse omkring 18 mm. 1-2 dage senere foregår inseminationen.

Alternativt kan du fra den 10. til 14. cyklusdag måle en ægløsningstest, som købes på apoteket. Hvis denne er positiv, skal du ringe til klinikken mhp. insemination samme dag eller dagen efter.

Stimuleret cyklus:

Her stimulerer man æggestokkene til at udvikle flere æg og forbedre slimhinden. Det kan gøres på 3 måder.

_____ Tabletbehandling

Her behandles med Letrozol 2,5 mg fra dag 3 til dag 7 i menstruations-cyklus. Den dag, du begynder at bløde, kaldes dag 1. Man tager 1-2 tablet dagligt i 5 dage.

_____ Indsprøjtninger med FSH

FSH er follikelstimulerende hormon, som stimulerer æggestokkene.

Præparaterne vi bruger kaldes Gonal-F® eller Menopur®. Du skal have en sprøjte fra dag _____ til dag _____. Dosis aftales individuelt. Dosis: _____

_____ Tabletbehandling og indsprøjtninger med FSH

Her behandles med Letrozol 2,5 mg fra dag 3 til dag 7 i menstruationscyklus. Den dag, du begynder at bløde, kaldes dag 1. Man tager oftest 2 tablet dagligt. Derefter foretages indsprøjtninger fra dag 8 til dag 11. FSH er follikelstimulerende hormon, som stimulerer æggestokkene. Præparaterne vi bruger, kaldes Gonal-F® eller Menopur®. Dosis aftales individuelt.

Ved alle behandlinger følges ægblærene med ultralyd og der gives ægløsende sprøjte, når de største ægblærer er modne (omkring 18 mm).

Vi vil i det følgende beskrive de enkelte elementer i behandlingen lidt nøjere:

Tabletbehandling

Øger antallet af æg, der modnes, øger sandsynligheden for graviditet, men også sandsynligheden for tvillinger. Der kan ses bivirkninger til behandlingen i form af hestigninger, øget svedtendens, træthed og kraftsløshed. Disse symptomer forsvinder, når behandlingen ophører.

Stimulation ved indsprøjtninger

Denne kan enten gives alene eller i kombination med tabletter. Der gives 1 indsprøjtning om dagen. Bivirkningerne er sædvanligvis færre end ved tabletbehandlingen. Det er en fordel, hvis du selv kan lære at tage indsprøjtningerne, ellers vil vi vise din mand/partner, hvordan man gør.

Hvis der udvikles mere end 3 modne ægblærer, må man sædvanligvis aflyse cyklus, da man ellers risikerer mangefoldsgraviditeter. Alternativt kan man fjerne de overskydende æg ved ultralyd. Ved mere end 1 modent æg, er der risiko for flerfoldsgraviditet.

Indsprøjtning for ægløsning

Når ægget/æggene er modne, gives en ægløsende sprøjte. Der gives Ovitrelle® 250 ug, oftest på dag 12 eller 13. Indsprøjtningen skal tages kl. 21 om aftenen eller efter nærmere aftale.

Ultralydsskanning

Alle ultralydsskanninger foregår gennem skeden.

Tidspunktet for den første skanning afhænger af behandlingsregimet.

I ustimulerende og tabletstimulerede cykli vil første ultralydsskanning typisk være dag 12.

I FSH-stimulerede cykli vil første skanningsdag typisk være dag 3.

Ofte skannes derefter efter 1 uge og evt. derefter hver anden dag op til det tidspunkt, hvor ægløsningssprøjten skal tages.

Aflevering af sædprøve

Den dag, hvor vi planlægger inseminationen, vil I få udleveret glas til sæden og en vejledning om aflevering af sædprøven. Sædprøven produceres hjemme om morgenen den dag inseminationen skal finde sted og afleveres på klinikken fra kl. 8.00.

Insemination

Sæden renses i løbet af formiddagen. Selve inseminationen foregår som ved almindelig gynækologisk undersøgelse og gør sædvanligvis ikke ondt. Det tager kun få minutter og du kan tage hjem umiddelbart efter.

Forholdsregler

Det første døgn efter inseminationen skal du undgå karbad og svømmehal. I må godt have samleje.

Hvor mange bliver gravide?

Ved behandling med mandens sæd: 15-20% per cyklus.

Ved behandling med donor: omkring 20-25% per cyklus.

Hvor mange behandlinger tilbydes:

Ved insemination med manden sæd tilbydes sædvanligvis 3 forsøg.

Ved insemination med donorsæd tilbydes sædvanligvis 6 forsøg.

Der skal i nogle tilfælde være en "fri-måned" mellem hver stimuleret inseminationscyklus.

Ved ustimulerede cykli, kan man blive behandlet hver måned.

Graviditetsprøve

Du skal selv foretages en graviditetstest 16 dage efter insemination. Hvis den er positiv ringer du og bestiller tid til en graviditetsskanning ca. 3 uger senere.

Er den negativ må du også gerne ringe. Vi kan da planlægge det videre forløb.

Annelise og Lars Grønlund
Speciallæger i gynækologi

Udgave 1 november 2022